

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXXIII. ÉVFOLYAM
65. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1976. III. 17.,
SZERDA

Mai számunkban:

Két nádudvari veterán emlékeiből
3. oldal
FIATALOK
4. oldal
A szabadságharc előkészítése
5. oldal

Csütörtökön összeül az országgyűlés

Mint jelentettük, az Elnöki Tanács csütörtökön délelőtt 11 órára összehívta az országgyűlést. Várhatóan az ülés napirendjére kerül — a kormány előterjesztésében — két törvényjavaslat: az egyik a honvédelem új törvényének tervezete, a másik javaslat tárgyköréről, az emberi környezet védelméről pedig most először alkotnak törvényt. Harmadik napirendi témaként az országgyűlés a beszámolóval foglalkozik, amelyet a kohó- és gépipari miniszter terjeszt elő a tárca felkészüléséről az V. ötéves tervidőszak feladatainak, ezen belül az 1976. évi tervnek a végrehajtására, elsősorban a gépipar helyzete, valamint a közúti járműfejlesztési program megvalósítása szempontjából. (MTI)

Egészségügyi aktívaértekezlet az Orvostudományi Egyetemen

Egészségügyi aktívaértekezlet rendeztek március 16-án a Debreceni Orvostudományi Egyetem elméleti tőmbjében. Az elnökségben helyet foglalt dr. Vidovszky Kálmán, az MSZMP KB alosztályvezetője, dr. Medve László egészségügyi miniszterhelyettes, Sikula György, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára, dr. Postás Sándor, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának első titkára, dr. Kolozsvári Lajos, a Hajdú-Bihar megyei Tanács vb-titkára, dr. Ács István, a Debrecen városi Tanács elnöke.

Dr. Urvölgyi Ferenc beszámolóját tartja

lat tervszerű fejlesztése, az egységes elvek alapján működő körzeti orvosi szolgálat.

Dr. Urvölgyi Ferenc beszédében értékelte egészségügyi helyzetünket.

— A feltételek megérésével, 1975. július 1-től, a társadalombiztosítási törvény életbelépésével ingyenessé vált minden magyar állampolgár számára az egészségügyi ellátás. Ezzel a szocialista magyar egészségügyi első nagylegzetű egészségpolitikai célkitűzésének megvalósítási szakasza lezárult.

Megyénk egészségügyi ellátásának a helyzetét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Hajdú-Bihar megye általánosságban a közepesen

ellátott közigazgatási egység kategóriájába sorolható. A 10 000 lakosra vetített fekvőbeteg-gyógyintézetű ágyak vonatkozásában viszont megyénk a 12. helyen áll.

Országos összehasonlításban, különösen belgyógyászati, baleseti sebészeti, szülészeti, nőgyógyászati, csecsemő- és gyermekgyógyászati, fülészeti és elmeosztályainknak ágyzáma alacsonyabb az átlagosnál.

A 10 000 lakosra engedélyezett orvosi állások számát tekintve megyénk a harmadik helyen áll. Sajnálatosan magas az üres állások száma, elsősorban vidéki körzeti orvosi rendelőinkben.

A továbbiakban dr. Urvölgyi Ferenc beszélt a fogorvosi, üzemorvosi, közegészségügyi-járványügyi hálózat, valamint az iskolaorvosi hálózat terén elért fejlődésről. Beszélt arról, hogy tovább kell erősíteni a táppénzes fegyelmet és nagyobb hangsúlyt kell fektetni az orvosi etika szabályainak megtartására. Az eljövendő feladatokról szólva kiemelte, hogy megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a munkásosztály, a nagyüzemi munkásság egészségvédelmének fokozására, javítani kell a falusi lakosság egészségügyi ellátását, tovább csökkentve a városi és falusi lakosság ellátásában még fennálló különbségeket. Kérte az egészségügyi aktívaértekezlet résztvevőit, hogy legjobb képességük szerint járuljanak hozzá egészségpolitikai, egészségügyi célkitűzéseink megvalósításához.

Az aktívaértekezlet hozzászólásokkal zárult.

Megnyitás előtt Debrecen új pihenőkörzete

Egyeztető tárgyalás a városi tanácson

A magyarországi nagyvárosokhoz viszonyítva kedvezőtlenebb Debrecen természeti adottságai, hiszen a Nagyerdőn kívül nincs más olyan „jóléti” övezet, amely pihenő, kiránduló, sport és egyéb lehetőséget biztosítana a kikapcsolódásra vágyó, természetet kedvelő embereknek. Ugyanakkor életszínvonalunk emelkedésével egyre jobban nő a lakosság az az igénye, hogy hasznosan, tartalmasan, főleg pedig egészségesen tölthesse minden

dolgozó a jól megérdemelt, munka után járó pihenőidőt. Eppen ezért örömmel, meglepedéssel nyugtáztuk a Debrecen városi Tanács kezdeményezését: a Debreceni Tervező Vállalat elképzelései alapján valósítsa meg a város, illetve a megye sok-sok vállalata, intézménye azt a célkitűzést, amely realizálása után biztosított lesz Debrecen lakóinak pihenési, üdülési lehetősége, a megveszék helyi szél elleni védelme, valamint a város ügynevezett klimatikus viszonyainak befolyásolása.

A hosszútávú terv 1970-ben elkészült, s a megvalósítás egyik nagy mérföldkővet fémjelzi a Hosszúpályi útfélen lassan már végleges arcot öltő erdőstavas pihenőkörzet elkészülte. Az Alföldön ritkaság-számba menő zsepésű, jóléti célokat szolgáló terület a tervek szerint május 1-től „hivatalosan” is várja a pihenésre vágyó embereket. Am, hogy a Bánk melletti hűzódó terület a munka ünneptől kezdődően valóban pihenést, kikapcsolódást nyújtson, nélkülözhetetlen lett a megvalósításban közreműködő vállalatok, intézmények összehangolt, pontos, határidőben elvégzendő munkája. Ennek biztosítására hivatalos tanácskozással az érintett egységek képviselőit a Debrecen városi Pártbizottság, a Debrecen városi Tanács és a beruházó vállalat, a Felső-tiszai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság.

A tanácskozás résztvevőit Szolek András, a városi pártbizottság osztályvezetője, dr. Kovács Imre, a városi tanács elnökhelyettese és Termann István, a Felső-tiszai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság igazgatója tájékoztatta a jóléti övezet megnyitására elengedhetetlenül szükséges teendőkről, azokról a feladatokról, amelyeket a közreműködőknek néhány héten belül kell elvégezni azért, hogy május 1-től kedvelt ki-

randulóhelye lehessen Debrecen és a közeli környék lakóinak a Kati-tó környéke, a Hosszúpályi út déli részén elterülő Erdőspuszta.

Talán nem túlzás leírni: csaknem valamennyi hajdú-bihari lakos érdekében tesz a Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Debreceni Közüti Igazgatósága, a Debreceni Postaigazgatóság, a Volán debreceni 6. számú Vállalata, a Debreceni Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet, ha az erdészet tamasztotta igények alapján határidőre elvégzi a vállalt munkát, s ezzel hozzájárul ahhoz, hogy a kellemes időtöltést ígérő tájon hétvégeken tisztezzék ember pihenésén a tavasz végétől.

A munkák, amelyeket szinte napokon belül kell elvégezni: a csónakház villamosítása, a kikötő megépítése, telefonállomás felszerelése, a szennyvíz elvezetése, a beütött út, a parkoló és az autóbusszforduló megépítése, a buszközlekedés megoldása, a csónakházi büfé berendezése és megnyitása — csak hogy a legfontosabbakat említsük. Egyszóval — ahogy dr. Kovács Imre tanácselnök-helyettes összefoglalta — a soron következő feladatok megoldásának társadalmi támogatását hivatott elérni a tanácskozás.

Ami pedig a városi tanács vb-terében megtartott értekezlet eredményességét igazolja: valamennyi jelzett probléma megoldására ésszerű, könnyen kivitelezhető javaslatot tettek a közreműködő vállalatok képviselői, így nemigen lesz akadály a annak, hogy a környék lakóinak ezrei a Kati-tó partján, a sok millió forint értékben kialakított egészséges környezetben pihenéssel ünnepljék május 1-ét, a munka ünnept.

Felvételünkön: az épülő csónakház a Kati-tónál.

Rövidesen megkezdik a 126-os Polski FIAT átadását

Zsiguli helyett Lada — A Merkur sajtótájékoztatója

A szeri lygépkocsi-ellátásról, az autótulajnosok és a megrendelőket érkező változásokról tájékoztatta a sajtó képviselőit kedden Csüri István, a Merkur vezérigazgatója a vállalat központjában.

Beszámolt arról, hogy a IV. ötéves tervtervényben előírt 300—340 ezer személygépkocsi helyett a tervidőszakban a szocialista országokból csaknem 360 ezret szereztek be és értékesítettek, ezzel elérték alapvető üzletpolitikai célju-

kat, a személygépkocsi-ellátás maximális javítását. A tervidőszakon belül a legtöbb gépkocsi, 90 ezret, tavaly adták el, 82 ezret magánvásárlók, 8000-et közületek vettek meg. Az értékesítés növelésével együtt megteremtették az új és használt személyautók kereskedelmi hálózatának alapját a debreceni és a győri új autótelleppel, öt vidéki használtautó-kirendeltség megnyitásával megkezdtek a hálózat decentralizálását is.

A vezérigazgató bejelentette, hogy a múlt évre tervezett autótulajdonosság a Polski FIAT 126 P kis-kocsi szállítása a vállalatot kívül álló okok miatt csak nemrég kezdődött, ezért csak most, várhatóan április elején kezdik meg kiadását. Ezt a típust, amelyből az idén 2550-et várnak, szakaszosan, egyelőre csak a Trabant előjegyzéssel rendelkezőknek ajánlják fel.

(Folytatás a 2. oldalon)

A résztvevők egy csoportja

DULÓNAPTÁR

ezelőtt, 1916. március 16-án Haldun Taner novella- és regényíró.
ll érdeklődése a művelé-
temi tanulmányait Esz-
teidbergben végezte, s
középpontjában hosszú
állott. Hivatása is eh-
z kötötte: előbb az isz-
ankarai egyetem szín-
professzora volt, s a
élet egyik legkiválóbb
tartják számon.
ok nagyszerű, a hiva-
körök haragját és tá-
drámát szerzett: több
t kellett bíróság elé
embere, majd A sza-
című darabjaiban a
let korruptságát, a bü-
hatásosan pellengére.
sza című drámájában
Brecht szellemi öröksé-
örök színműrásban is
drámaírási brechti mód-
eléseiben a létkető
problémát, figurát áb-
ironiával. Holdfényben
1964-ben megjelent
is lefordított kisregé-
almi élet kulisszatitkai-
zolása, s egyben me-
kísérlet is.
ESÜNK SZÁMOK-
mű állomány az el-
dében 33 százalékkal
mintegy 1 millió 514
an forgalomban ha-
zúti gépjármű álló-
a személygépkocsik
megduplázódik; vár-
zeli az 1 milliót.
öt engedéllyel 1 mil-
8 személy rendelke-
3705 engedélyt ad-
a balesetek száma
ytva 2,2 százalékkal
szagos közutakon ta-
764 baleset történt;
ék életüket.
ONAP. A napokban
Veszprémben az or-
ónapot. Hazánkban
k nagysága már el-
ó hektárt. Az ötödik
adata 40—45 ezer
telepítése, 95 ezer
felújítani a régi ál-
5 éves a Zrínyi Ka-
e elmúlt két és fél
bb mint 2500 kiad-
k, melyek mintegy
nyban jelentek meg;
ratok és lapok mel-
—600 különféle ki-
nek meg, hozzáve-
ó példányban.
LEKHELET. A forra-
napok keretében a
en Gábor Közgaz-
rgalmi Szakközép-
emlékhetet rendez
20. között. A prog-
mi vetelkedő, iro-
bemutató, diák ön-
is szerepel.
KRESZ-VETÉLKE-
yóútfalui járási Út-
a Járási Közleke-
nás rendezésében
őre került sor márt-
yóútfaluban — ir-
araszosi Csaba. A
következő sorrend
arvas (398 pont), 2.
3. Nagykereki (381
n Veréb László,
nyal József darva-
vári István nagy-
szerepeltek a leg-
Révész Napsugár
kiállítását ma,
órákora a Debreceni
ny Egyetem aulá-
dr. Sziki Gusztáv
ékán. A kiállított
zeteket, rézkar-
ráfiákat és vegyes
ált műveket az ér-
s 29-ig tekinthetik
K ELETE egy gaz-
ában címmel fotó-
na, március 16-án
r Debrecenben, a
lődesi házban. A
ta Kandó magyar
ndiában élő fotó-
vételeiből állított

MŰVELŐDÉSI

átók köre A hét-
álnak címmel iro-
ndez március 18-
kor a művelődési
a 14.) nagytermé-
iskolai és a gim-
szakos nevelőknek
József költő lesz.
E Gyakorló Gim-
valóköre mutat-
belők beszélgetnek

*** VEZETI**

— Soha nem volt olyan magánéletem, mint másnak. Valahogy a közösség mindig belszólt a terveimbe. Egyszer, amikor talán a szokásosnál is nehezebben mentek a dolgok, elhatároztam, hogy mindennel felhagyok, csak magamra gondolok ezentúl. Egy napig bírtam ki.

Mikor a mondat elhangzott, arra gondoltam: miért csinálja ezt a munkát immár ötödik éve? Aztán hangosan is megkérdeztem tőle. Am a „miért?”-et — akár a többi ember — Nánási Zsuzsa, a hajdúhadházi ifiklub vezetője sem szokta kurtatni. Annyira természetesen tűnik neki, amit csinál. Nincs határozott válasza arra, hogy vajon mi kötheti az embert ilyen hosszú időn keresztül a legkisebbek, az úttörők, a kisdobosok körében végzett KISZ-munkához.

Igy aztán jobbra csak találgathat az ember. Az igaz, hogy a találgatásokhoz fogódzókat is kap, ha ezzel az olykor nagyon komolyan tűnő, máskor azonban kedvesen elmosolyodó lánnyal beszél:

— Kiváló úttörő voltam. Később kiváló ifivezető lettem. Szeretem a gyerekeket. Pedagógusnak készültem. — mondja.

Az utolsó mondatára azonban rá kell, hogy kérdezzek: — De hiszen most a tanács szociálpolitikai előadója. Pedagógusnak készült?

— Három évig óvónő voltam, képzés nélkül. Havi ezer forintért. Ennyiből nem lehet megélni. Akik most kezdik azoknak már valamivel jobb; emelték a fizetéseket, nagyobbak a továbbtanulási lehetőségek...

Beszélgésünk közben be-benyitnak hozzá. Hivatalos ügyben keresik. Segítséget kérnek magánéletük olykor súlyos gondjainak megoldásához. Zsuzsa határozott, gyorsan megtalálja a legmegfelelőbb javaslatot. Az emberek megnyugodva távoznak tőle. Bizonyára ez a határozottság, ez a mások problémáit is magánéan éltet magatartás az egyik titka, hogy öt évvel ezelőtt, mikor ő lett az ifiklub vezetője Hadházon, egyre eredményesebbé vált az ifik munkája.

— Azért nem olyan simán ment ez a dolog. Eleinte bizony sokan váltogatták egymást. Körülbelül három éve alakult ki az a mag, amelyre már bízott építhetünk. Javarszt diákok, gimnazisták és szakmunkástanulók a klub tagjai. Kéthetente, szombaton jövünk össze az ifjúsági házban. A foglalkozások első részében módszertani előadások, bemutatók szerepelnek. Ebben nagy segítségünkre van a pedagógus KISZ-szervezet. Majd oldottabb programok következnek. Az elmúlt szombatot például rongyosbált rendeztünk.

Az ifjúsági ház tehát a bázis, ahonnan húsz-huszonöt, az úttörők közötti munkát jelkesen vállaló ember időről időre elindul az iskolákba, hogy érdekesebbé, vonzóbbá tegye a rajfoglalkozásokat. Az ifik rajvezető-helyettesként dolgoznak az osztályfőnök-rajvezető mellett.

— A legnagyobb gondunk az időpontok egyeztetése — mondja beszélgetőpartnerem. — Említettem, hogy a klub tagjainak többsége tanul, eljár. Ha délutánosok a gyerekek, akkor ez nem is okoz olyan nagy problémát, mert délután ottl megvárhatjuk a foglalkozásokat. Ha azonban délutánosok az általános iskolásaink, akkor csak este fél hatkor kezdetünk. Ami különösen a kisebbek számára kedvezőtlen időpont. Persze ezen a legnehezebb segíteni.

Nánási Zsuzsa nemcsak a klubot vezeti. Mint ifi maga is foglalkozik a kicsinyekkel. Egy cigányosztályban rajvezető-helyettes.

— Velük könnyebb a munka — mondja. — Kisebb dolgokkal is nagyobb hatást lehet kiváltani. Egyébként hallatlanul igénylik, hogy foglalkozzon velük valaki, s hálásak is ezért. A cigánygyerekek gyakran meglátogatnak, munkahelyemen is felkeresnek.

Aznap mikor Nánási Zsuzsával találkoztam, a községi KISZ-bizottság titkárával is beszéltem. Ő mondta, hogy az ifiklub újabbán a falu határain túl is keresi a kapcsolatokat. Januárban Tégláson tartottak bemutató foglalkozást az ottani ifivezetőkkel közösen. A látottakat, a hallottakat megvitták. De szóbajötték a további kapcsolat kérdései is. Úgy tervezik, hogy Tégláson szintén megalakítják az ifiklubot.

— Ők még a kezdet kezdetén tartanak — mondja Nánási Zsuzsa. — Ezért segítünk nekik a program összeállításában. A jövőben pedig mint testrőlklubok tartjuk a kapcsolatot. De már a rongyosbálon is vendégeink voltak.

— S most, hogy immár ötödik éve vezeti ezt a kis közösséget, újabb öt év következik? — kérdezem.

— Nem, nem — válaszol. — A tanácsnál nemrégiben KISZ-titkárnak választották meg. Aztán szeretném elvégezni a marxista egyetemet is. Úgy tervezem, hogy megfelelő előkészítés után átadom valakinek ezt a munkát.

D. L.

Fiatalok

Várjuk a tél végét? Talán igen, talán nem. Lehet, hogy a hosszú teletlen évek után ismét hozzászoktunk a hóhoz, nehezebben tudunk tőle megválni. A naptárt azonban ez sem csaphatja be, s a tavaszvárással három ünnepet is köszöntünk. Olyan történelmi sorsfordulóra emlékszünk, amelyek hősei — az eltérő történelmi körülmények, célok ellenére — a tenniakarásban egyek voltak: a „történelmi tél” uralmát akarták megdönteni.

Sokszor leirták már, érvényessége mégsem kopott meg: eszményeik örökösé — más feladatokkal, de ugyanabban a szellemben — a ma fiatalsága. A debreceni gimnáziumokban a tavaszvárás egy-egy jellegzetes pillanatát próbáltuk megkeresni.

HÚSZÉVES FIATAL

Idézet egy levélből: „A Tóth Árpád Gimnáziumban töltött négy esztendő ugyanolyan érdekesnek és tanulságosnak tudom, mint az azt követő éveket. Ha majd a gimnáziummal újra találkozom, nemcsak emlékeimet idézem fel, de a találkozás eddigi munkásságom végig gondolására is alkalmat adhat.”

A feladó: festőművész, az iskola egykori diákja.

A címzett: a gimnázium klubja. Az előzmények: huszadik tanévébe lépett az iskola. A több évszázados múlttal dicsekvő „oskolákhöz” kepest nem hosszú idő. A hagyományok ereje azonban megkoszorozhatja az évek számát, és a gimnáziumban van — legalább egy — olyan tradíció, amely rendelkezik ezzel a képességgel. Miben nyilvánul ez meg?

A húszéves évfordulóra az iskola természetesen valamit, amit a kívülálló talán csak akkor érez, amikor a hosszabb ideje itt tanító pedagógusokkal beszélget. Koós Sándor igazgatóhelyettes számára a tradíció nemcsak egy szepen hangzó szó, apró, mindennapi eseteket jelent:

— A tanári munka nevelő ereje, értéke nagyjából tíz évvel azután jelentkezik — mondja —, hogy a diák elhagyta az iskolát. Nem is elsősorban abban, hogy szakmájában vitte-e valamire, ilyenkorra derül ki, hogy tudott-e adni az iskola a tananyagon túl valami igazán használhatóat. S ezt próbálják talán érzékeltetni azzal, hogy elég gyakran megkeresnek bennünket. Néhány évvel ezelőtt négy esküvőn vettem részt egy délutánra, a tanácsiak már kezdték furcsán nézni rám. Négy volt tanítványom hívott meg tanúnak, pedig annak idején nem is voltunk túl jó viszonyban. Végül is azt hiszem ez a hagyomány nálunk, diákjaink többsége szerette iskoláját és kicsit büszke is arra, hogy „tothárpados” volt.

A gimnáziumi klub vezetői nagyon örülnek annak, hogy az iskolához fűződő érzelmek kézzelfogható bizonyítást nyertek. A húszéves jubileum alkalmából felkutatják a képzőművészettel foglalkozó egykori diákokat. Néhány munkát kértek tőlük az ünnepre készülő kiállításhoz. Az eredmény: tárgyilagos és lírai levelek az ország minden részéből festőktől, szobrászoktól, fotóművészekről. A kiállítás anyaga — a felajánlások alapján — máris összeállt.

Mit jelent a mai diáknak a hagyomány? A választ az a vetélkedősorozat adja meg, amely témájában összekapcsolja az iskola történetének megismerését, a névadó munkásságának felidézését a három tavasz ünneplésével. A válasz: a tanárok által sem remélt aktivitás, amely végigkíserte a vetélkedést a március 15-i döntőig. Lehetséges, most

TAVASZVÁRÓ

a vetélkedés izgalma és a kiosztandó díjak jelentik a hajtóerőt, de nem elképzelhetetlen, hogy az ilyen és az ehhez hasonló „események” iratják néhány év múlva az esküvői meghívókat.

A vetélkedőt és a képzőművészeti kiállítását is az újjáalakult iskolai klub szervezi. A klub jelentős „erőt” képvisel az iskola életében. Hogyan sikerült ezt elérni? A kérdést Fehér Antal klubvezetőnek tettem fel, aki a következőképpen foglalta össze az egyre népszerűbbé váló klubfoglalkozások vonzerejét:

— Elsőként a tanulók aktivitását, önálló kezdeményező-készségét emelném ki, és feltétlenül ide kívánkozik az iskolavezetés támogatása, amely fontos feladatokat betöltő fórumnak ismeri el a klubot. A foglalkozások megtervezése azt hiszem minden klub esetében egy kis rizikót is jelent, hisz még a legérdekesebbnek tűnő programok is meg-híusulhatnak, ha nem kíséri őket kellő figyelem. Nálunk idáig szerencsére az jelenti a gondot, hogy az iskola minden tanulójának helyet biztosítsunk a klubban.

Itt veszi át a szót Debreceni Attila klubtitkár.

— Fő gondunk az volt, hogy ebben a kis helyiségben hogyan lehetne az iskola több mint hatszáz tanulójának egyforma részvételi alkalmat teremteni. A klub méretei adták az ötletet ahhoz, hogy létrehozzuk a kisklubok rendszerét, amelyek az érdeklődési körök szerint tagozódnak, de ezek mellett megmaradnak természetesen a „központi” rendezvények is.

A kisklubok, tulajdonképpen szakkörök felsorolásánál, bevallom, hagyományos témákra számítottam: fotósok, utazók stb. Mindezek itt is megtalálhatók, de az igazi meglepetést egy új „hobbykör” megjelenése okozta: ez pedig az Ifjú humoristák fóruma. Nem tudom, az iskola tanárai mennyire örülnek majd tevékenységüknek — hisz várhatóan ők lesznek leggyakrabban „terítéken” —, de ha a régi — és jó — diákhumort sikerül újraállítani, bizonyára ők is elnezőbbek lesznek.

Végül a klub jövőjére terelődik a szó, a klubvezető és a titkár, tanár és diák, együtt fogalmazza meg azt a célt, hogy rövidesen megpróbálnak szervezettel is bekapcsolódni az országos klubhálózatba, amely a különböző versenyeken való részvételt is lehetővé tenné számukra. Ők még csak a bekapcsolódás lehetőségén töprengenek, a klubélet viszont már a jövő sikereit igéri...

ÚJ FORMÁK KERESÉSE

Március 5., péntek este van, fél nyolc. A Kossuth Lajos Tudományegyetem diszudvarán a KLTE Gyakorló Gimnáziumának végzős tanulói a szalagavatójukra készülnek. Táncolnak. Minden osztály mást. Spanyol tango, bécsi keringő, csa-csa-csa és magyar néptáncok. Az alkalmi nézőseregnek tetszik a produkció. Amíg az egyik osztály bemutatja műsorát, a következő a bejárat mellett gyakorol. A világitás itt nem olyan éles, meghittebbek a „kötelező” kézfogások. Az egyik pár kicsit szette-kint, aztán lopva megcsókolják egymást. Lehet, hogy ehhez kellene igazítani a naptárt?

Egy-egy iskolai alapszervezet munkáját a kívülállónak rendkívül nehéz megítélni. Nem azt kutattam, mi valósult meg és hogyan az alábbi programból, maga a tervezet is sokat mond. Tehát a

„MI” alapszervezet programja, kommentár nélkül: időrendben:

1. A szexualitás modern elmélete.
2. Vallás és szocializmus.
3. Akadályverseny.
4. Beszélgetés az iparban dolgozó fiatalok képviselőivel.
5. Kritizáljon-e az ifjúság?
6. Az ifjúság elidegenedése.
7. Nézz önmagadba!
8. Mi lesz veled, emberke?
9. Elménybeszámoló a tavalyi utazásokról.
10. Kozmopolitizmus és nacionalizmus.
11. A KISZ IX. kongresszusáról.
12. Irodalmi vita.

Varga Ferenc tanárt az iskola KISZ-életéről kérdezem.

— Nálunk is átszervezzük az iskolai vezetőséget, az IKV átalakul és KISZ-bizottságként működik, az alapszervezetek száma is nő. Ez egyrészt megváltoztatásba teheti a tagok tevékenységi körét, másrészt az egymás alaposabb megismeréséhez szükséges, hogy az eddignél kevesebb taggal működjenek az alapszervezetek. A programok kidolgozásánál elég nehéz azt megmondani, hogy egy időben senkinek se kelljen több helyen lennie, hisz az alapszervezeti tevékenység mellett működnek a vitakörök, a tagjelölték Kilian-körei és osztályrendezvények is vannak. Jelenleg mindezek szerdanként kerülnek sorra, de lassanként más napokat is igénybe kell venni, mert a tevékenységi körök esetében (szavalkók, fotósok, újságírók, rádiószerkesztők) gátolná az érdemi munkát, ha csak ritkán találkoznának.

A diákok tanulási eredményei iránt a legilletékesebben, dr. Szász Lajosné igazgatónőnél érdeklődtem:

— Hagyomány az iskolában, hogy minden év november 7-én elindítjuk házi tanulmányi versenyünket. Így történt ez az elmúlt tanévben is. Jelenleg a tantárgyi döntők folynak, április 4-én lesz az ünnepélyes eredményhirdetés. A verseny nagy vonzerőt gyakorol a tanulóira, tantárgyanként 160–180-an jelentkezték. A legjobbak külön jutalmat is kapnak; akik két évben is az első három hely valamelyikén végeznek, neves debreceni tudósokhoz kerülnek famulálni. Talán említek még egy érdekességet. Hat, érettségi előtt álló tanulóink középfokú nyelvvizsgára készül, s az írásbeli alapján úgy tűnik, legtöbbszörüknek sikerül eredményesen letenni a vizsgát.

— Ilyenkor, az ünnepek „torlódása” idején gondokat okozhat a szervezés.

— Szeretnénk mi is új formákkal fel-friszítani az iskolai ünnepek néha már sablonossá merevedett hagyományait. A tartalmat ugyanis háttérbe szoríthatja a rutin jellegű, évről évre azonos formákban ismétlődő keret. Ennek „elharítására” próbálunk ki néhány újdonságot. A március 21-i ünnepségeket az osztályok a Köztemető munkásmozgalmi sírhelyeinél tartják. Sajnos, ma már szinte ez az egyetlen mód, hogy a munkásmozgalom veteránjaival, illetve harcukkal, törekvéseikkel megismerkedjenek tanulóink. A különböző iskolai ünnepek során eddig elsősorban irodalmi, történelmi összeállításokat mutat-ták be, ezen most változtatni akarunk, az április 4-i ünnepségen például kémia szakos tanár tartja az ünnepi beszédet. Szakterületének eredményeivel illusztrálja majd az ország életében történt változásokat.

Tanulási, megemlékezések, szórakozás, tavaszvárás.

Szücs József

Gonda Zoltán: Tavasz virág

Topor András litográfiája

Az MSZMP Hajdú-Bihari Bizottsága Oktatási Bizottsága 1976/1977. tanévre pályázatot hirdet a Marx-Leninizmus Esti Egyetemi tagozataira:

1. Hároméves általános
2. Kétéves szakosítók
 - a) filozófia
 - b) politikai gazdaságtan
 - c) tudományos szociológia
3. Speciális kollégium
 - a) a magyar munkásmozgalom története
 - b) etika, a szocialista követelményei
 - c) a gazdasági határozatok története és a növelésének útjai és rei

HÁROMÉVES ÁLTALÁNOS TAGOZAT

A marxizmus-leninizmus egyetemi szinten történő tanítása a marxizmus határozott ismerkednek meg. A politikai gazdaságtant és a mozgalom-történetet tanítják.

Félévenként vizsgáznak, az elvégzéséről a 1088/1976. sz. rendelet értelmében nyitványt kapnak.

A tagozatra való jelentkezési feltételei: középiskolai vagy mus-leninizmus esti közvégteltség. A tagozatnanciben, Hajdúszoboszlón, nánason, Hajdúszörményrettyőújfaluban, Püspökfalvén, Földesen, Tiszacsegén, Bvárosban, Hajdúhadházon, sámsóban és Derecskén, ső évfolyama.

KÉTEVES SZAKOSÍTÓ TAGOZAT

Azok jelentkezhetnek, akiket, főiskolai végzettségdel, vagy a marxizmus-leninizmus esti egyetemének éves tagozatát elvégezték.

A hallgatók a szakosítók felvételében állami vizsgákra, aki kiegészítő szakon a marxizmus másik két állami vizsgát tesz a 17/1963. Korm. sz. rendelet értelmében iskolai oklevelet kap.

SPECIALIS KOLLÉGIUM

Erre az oktatási formára jelentkezhetnek, akik az esti

A SZABADSÁG

II. Rákóczi

4 Az ös

A levelekben Rákóczi kérésé számára, az tőben az összekövök megvalósításáért. Pénze van szükségű csapatok felállítására, res zsoldfizetéssel akar n a foztogatást, az a külföldi (francia pénze országban toborzott) számát 20–25 ezer főre zák meg, ez lenne a magva; vaj esetén Rákóczi, valamint az ő főbb vezetői kapjanak, és évjáradékot — ezek természetű kérések. Ent ígéri, hogy siker esek költségét megtérítene, jos állandó megbízottj: Rákóczi mellett tartózk tekintést engednek, egyéb ügyekbe; a ma elterelő hadmozdulatb jónak előnye szá, ugyanakkor kicsi a koch rak védtelenek és könláthatók, a közhangulata

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS A MARXIZMUS-LENINIZMUS ESTI EGYETEMÉRE

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága Oktatási Igazgatósága 1976/1977. tanévre felvételi pályázatot hirdet a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemének alábbi tagozataira:

- Hároméves általános tagozat
- Kétéves szakosítók
 - filozófia
 - politikai gazdaságtan
 - tudományos szocializmus
- Speciális kollégium
 - a magyar munkásmozgalom története
 - etika, a szocialista erkölcs követelményei
 - a gazdasági hatékonyság növelésének útjai és módszerei

1

HÁROMÉVES ÁLTALÁNOS TAGOZAT

A marxizmus-leninizmus oktatása egyetemi szinten történik. A hallgatók a marxizmus három ágával ismerkednek meg. Filozófiát, politikai gazdaságtant s munkásmozgalom-történetet tanulnak. Félévenként vizsgáznak. A tagozat elvégzéséről a 1038/1957. Korm. sz. rendelet értelmében végbizonyítványt kapnak.

A tagozatra való jelentkezés feltételei: középiskolai vagy marxizmus-leninizmus esti középiskolai végzettség. A tagozatnak Debrecenben, Hajdúszoboszlón, Hajdúnánáson, Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Püspökladányban, Földesen, Tiszacsegén, Balmazújvárosban, Hajdúhadházon, Hajdúszamsonban és Derecskén indul első évfolyama.

2

KÉTÉVES SZAKOSÍTÓ TAGOZATOK

Azok jelentkezhetnek, akik egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy a marxizmus-leninizmus esti egyetemének hároméves tagozatát elvégezték.

A hallgatók a szakosítók negyedik félévében államvizsgát tehetnek. Aki kiegészítő szakon (1-1 év) a marxizmus másik két ágából is államvizsgát tesz a 17/1963. (VII. 2.) Korm. sz. rendelet értelmében főiskolai oklevelet kap.

3

SPECIÁLIS KOLLÉGIUMOK

Erre az oktatási formára azok jelentkezhetnek, akik az esti egyetem

szakosító tagozatán a marxizmus mindhárom ágából államvizsgát tettek. A tanulmányi idő egy év. A kollégium befejezésekor a vizsgázó hallgatók végbizonyítványt kapnak.

A kétéves szakosítók és a speciális kollégiumok csak Debrecenben indulnak.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A jelentkezők minden meghirdetett szakon felvételi vizsgát tesznek. A hároméves általános tagozaton tájékozottság szükséges az időszéri bel- és külpolitikai kérdésekben, továbbá az alapvető elméleti ismeretekben. A szakosító tagozatokon a felvételi vizsgákhoz kérdéseket adunk ki.

A tanév minden tagozaton szeptember 1-től június 30-ig tart.

Mind a hároméves általános tagozaton, mind a szakosítókon és speciális kollégiumokon hetenként egyszer — meghatározott napon és időpontban — kötelező előadás, illetve osztályfoglalkozás van.

Az általános tagozaton és szakosítókban a tanulók a 23/1974. (IX. 4.) MüM sz. rendelet szerint évi 21 nap tanulmányi szabadságot kapnak.

Indul a Fiatalok könyvtára sorozat

A Móra Kiadó Koszmosz szerkesztője elindította a Fiatalok könyvtára sorozatot: két éven át összesen 24 kötetben adja közre azokat a irodalmi remekműveket, amelyek hozzásegítik a fiatalokat a társadalmi fejlődés folyamatainak, forradalmi változásainak jobb megismeréséhez, megértéséhez. A sorozat klasszikusok műveivel és nagyszerű kortárs irodalmi alkotásokkal mutatja be a társadalmi fejlődés sorsfordulóit, kiemelkedő szakaszait, a rabszolgatartó társadalomtól napjainkig.

A 24 kötet kiválogatásánál az a cél vezette a szerkesztőket, hogy e művek segítségével az olvasni szerető, tájékozódni vágyó fiatalok — elsősorban pályakezdő ifjúságok és szakmunkástanulók — úgynevezett alaplukákkal juthassanak, ezekkel egészíthessék ki, vagy éppen alapozhassák meg házi könyvtárukat. Az izléses kivite-

A tandíj egy iskolai évre általános tagozaton és a speciális kollégiumon 170 Ft, szakosító tagozaton 250 Ft, amelyet a tanév kezdetéig be kell fizetni.

A felvételi vizsgák 1976. május 4—18-ig lesznek. Felvételt nyerhet, aki a felvételi vizsgán megfelelt és egyidejűleg más egyetemre, tanfolyamra nem jelentkezett.

Valamennyi tagozatra párttagok és pártnonkivüliek egyaránt jelentkezhetnek.

A jelentkezési lapot a munkahely szerint illetékes járási, városi pártbizottságra kell beküldeni (debreceni lakosoknak az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága oktatási igazgatóságára, 4027 Debrecen, Böszörményi út 33. sz.). Kérjük, hogy a jelentkezési lapon a munkahely és a lakcím előtt a postai irányítószámot tüntessék fel.

A jelentkezési határidő 1976. április 15.

A jelentkezéshez szükséges kérdőíveket a járási, városi pártbizottságokon, illetve az oktatási igazgatóságokon lehet beszerezni.

Magyar Szocialista Munkáspárt
Hajdú-Bihar megyei Bizottsága
oktatási igazgatósága

lő, sorozatjelző emblémával ellátott könyveket a több millió forintos állami támogatás eredményeként 11—24 forintos áron vásárolhatják meg a fiatalok.

A sorozat Howard Fast: „Spartacus” című műveivel indult meg; ezt követi Darvas József: „A törökverő”, Romain Rolland: „Colas Breugnon”, Victor Hugo: „Kilencvenhárom”, Honoré de Balzac: „Goriot apó” című regénye, „Föltámadt a tenger”... címmel értékes válogatás jelenik meg az 1848—49-es magyar forradalom és szabadságharc irodalmából. Még az idén napvilágot lát Emile Zola: „Germinal”, Heinrich Mann: „Az alattvaló”, Makszim Gorkij: „Az anya”, Valentyin Katajev: „Távolban egy fehér vitorla”, Jack London: „A vaspata”, valamint Hidas Antal: „Márton és barátai” című regénye. (KS)

A mozgalom szolgálatában

Segédkönyv a krónikairásról

A közelmúltban — a Hajdú-Bihar megyei honismereti és helytörténeti bizottság ülésén — adta kézbe a Hajdú-Bihar megyei Levéltár Közleményeinek 7. számát, dr. Bérés András Útmutató krónikairóknak című munkáját.

Többen tudunk a mű születéséről, vártuk megjelenését. Akik valami módon szorgalmazói a megyén belüli krónikairásnak, tudják, hogy nagy szükség van egy olyan segédletre, amely nemcsak elvileg tárja fel a krónikairás alapjait, hanem gyakorlati tanácsokat is szolgáltat a napi gyűjtő, rendszerező, dokumentáló és összegző munkához.

Egy ilyen munka nemcsak a készülő krónikák tartalmát, szerkezetét, kiegészítő anyagainak minőségét, röviden szólva: dokumentumértékét növelheti, hanem a krónikairást is megpezdítetheti a megyében, ahol (megítélés szerint helyesen) még a honismereti mozgalom belüli igazán mozgalommá érhet a krónikairás.

Úgy látom: az elvárt kézikönyvet kaptuk kézbe. Szívesen ajánlom hát figyelmébe mindazoknak, akik készítenek a krónikákat, akik szorgalmazták és tanítják ezt az amatőr tevékenységet.

Bérés András vállalkozása nem kicsi, de nem is túlméretezett. Témája bejárásában segítségére volt a tárgyban elérhető szakirodalom egész sora, Baranya, Borsod, kisebb mértékben Hajdú-Bihar és Pest megye krónikairó gyakorlata.

Mindenekelőtt tisztázza a krónika fogalmi jegyeit: „az élet sokoldalú megnyilvánulásainak hűsége megőrzője, a hazafias nevelés sajátos eszköze, új típusú, elsősorban a jellel foglalkozó forrásanyag, a település vagy vállalat, üzem, intézmény, szerv stb., ezek egységének éves fejlődését megőrző évkönyv”. Jánosi Ferenc kifejezésével: tükrözje annak a törvényszerűségnek, hogy a nép a történelem alkotója”.

A krónikairást Bérés András is a helytörténet egyik módszerének nevezi. Az általa megjelölt célok: a szocialista hazaszeretetre nevelés, a szocialista fejlődés helyi folyamatainak rendszeres rögzítése a későbbi helytörténetnek ajánlható forrásként, a helytörténetkutatás újabb társadalmi bázisának biztosítása, az összegyűjtött, tárolt, időnként népszerűsített dokumentumanyaggal a társadalmi gyakorlat — szerzőnk szavaival: a termelő munka — segítése. A krónikairást közművelődési tevékenységnek tekintti, azon belül a honismereti mozgalom részeként az ismeretterjesztés amatőr formái közé sorolja.

A szerző vázolja a krónikairás történetét, viszonyát a helytörténet-íráshoz. Bemutatja — A krónika formái — címszó alatt a krónikák

tárgyát. Szól a krónikák egyik szerkezeti eleméről, a dokumentumgyűjteményről, annak tárgyaról, formájáról, elhelyezéséről, tárolásáról, a szükséges erkölcsi és anyagi támogatásról, mint ezek begyűjtéséhez, tárolásához szükséges feltételről. Véleményt nyilvánítt arról, hogy ki lehet krónikairó: „... lényegében az élet minden területén tevékenykedő, csak feladatát lelkiismeretesen látja el”. Más helyen megjegyzi, hogy helyesebb, ha közösség végzi a krónikairást. A kollektív többre vállalkozhat. Elmondja, hogy a krónikairás gyakorlatában a krónikairó továbbképzése leginkább módszertani, tanácsadói formákban és állandó konzultációs partner biztosításával valósul meg.

A ma krónikása nem anonim személyiség. Munkájának feltétlenül korhűnek kell lennie, hogy majdan forrásanyagként felre ne vezessen. Munkájában a kollektív szubjektívítás paradoxonának kell érvényesülnie: kora emberközösségének véleményét, megélt élethelyzetét kell tükröznie a krónikák rögzített valóságainak.

A ma krónikásának nemcsak településméretében lehet, sőt kell gondolkodnia. Sokkal bonyolultabb, fejlődését tekintve sokkal dinamikusabb a mi társadalmunk, sem hogy elhithető lenne: a krónikás minden érdemlegeseit rögzíthet.

Függlekint a szerző a krónikák vázlatát, formáját, összefoglaló elvi szempontjait, a dokumentumgyűjteményfajták vázát, a legfontosabb információkört (a település természeti viszonyai, gazdasági, társadalmi, kommunális, kulturális, egészségügyi és sport élete, népmozgalma, urbanizációs színvonal stb.) kérdőívtervezetét kínálja fel. Hitem szerint ezt a fejezetet forgatják majd legtöbbször krónikairóink, hiszen a legsarkosabban ez vázolja a teendőt. Eppen ezért e fejezethez kapcsolni kell egy megjegyzést. Nem lenne helyes, ha e krónikairók lemondanának a helyi sajátosságokról, nem lenne helyes ezt a fejezetet dogmaként tisztelni.

Ajánlva akartam szólni az Útmutatóról, mivel megvalósul benne a szerzői szándék: a krónikairás rendszerint elhelyezése, a krónikairó munkájának segítése, a levéltári orientálás a krónikairásban. Csak néhány ponton kell ellenvéleményt megfogalmazni. Például: „A szocialista krónika” című fejezet szegényes példaanyaga miatt, a Baranyából átvett „intézményfogalmak” miatt, mivel ezek pontatlankok, hiányosak, vagy „A krónikairó” című fejezetről kifelejtett, „személyi tulajdonságjegyek” hiányát érezve. Nemcsak a helyhiány gátol az ilyenfajta kérdések boncolgatásában, hanem az a felismerés is, hogy a tanulmány ezek ellenére is jól szolgálhatja nemcsak a megyei, hanem az országos gyakorlatot is.

Francz Vilmos

A SZABADSÁGHARC ELŐKÉSZÍTÉSE

II. Rákóczi Ferenc eljut a népig

4 Az összeesküvők terve

A levelekben Rákóczi segítséget kér hazája számára, az emlékeztetőben az összeesküvők tervét és a megvalósítás hogyanját vázolja. Pénzre van szükségük a nemzeti csapatok felállítására, a rendszeres zsoldfizetéssel akarják elkerülni a fosztogatást, az anarchiát; a külföldi (francia pénzen Lengyelországban toborzott) segélyhad számát 20—25 ezer főben határozzák meg, ez lenne a hadsereg magva; baj esetén Rákóczi és családja, valamint az összeesküvők főbb vezetői kapjanak menedéket és évről-évre — ezek az anyagi természetű kérések. Ennek fejében ígérik, hogy siker esetén minden költséget megterítenek; XIV. Lajos állandó megbízottjának — aki Rákóczi mellett tartózkodna — tekintést engednek a pénz- és egyéb ügyekbe; a magyarországi elterelő hadmozdulatból XIV. Lajosnak előnye származnának, ugyanakkor kicsi a kockázat: a várak védtelenek és könnyen elfoglalhatók, a közhangulat kedvező:

„mindenki rendre és vallásra való tekintet nélkül azon akar munkálkodni, hogy visszaszerezze a régi szabadságot”.

Az emlékeztető 9. pontjában pedig ez áll: „A háború egyszer már elkezdődvén reméljük, hogy öfélése soha nem hagyja cserben az országot, sőt szerződést köt vele; azon esetben, ha ő fegyvert fog a spanyol örökösödés ügyéért, a magyar királyság hasonlóképpen kötelezi el magát, hogy sem direkt, sem indirekt módon semmilyen szerződést nem köt öfélése tudta és beleegyezése nélkül...”

Ha Magyarország kivívta függetlenségét, a lengyel király védelme alá helyezi magát, „a két ország érdekeiből egy érdeket csinálnán, mely nélkül lehetetlen, hogy Magyarország fenntarthassa magát az Ottomán birodalom és az Ausztriai Ház ellen is...”

Az emlékeztető 11—12. pontja összefoglalja Longueval feladatait, egyrészt mindent el kell követnie, hogy a francia udvar gyorsan

küldje a pénzt, megtalálni a külföldi csapatok bejövételének módját, másrészt hangsúlyoznia kell, mennyire kedvezőek most a körülmények.

A kész emlékeztetőhöz Bercsényi két pontot fűzött, az anyagok mellé az összeesküvők nevében még diplomáciai segítséget is kért: a lengyel királyt vegyék rá, hogy ő keresse a kapcsolatot a magyarokkal, a Portánál pedig érjék el, „hogy ha az nem egyezik velünk érdekekben, legalább ne legyen ellenünk”.

Longueval november 2-án reggel kihallgatást kért a császárnál, de I. Lipót csak 3-án tudta fogadni, mivel 2-án vadászaton volt. Felfedte az összeesküvést, átadta a Rákócziól kapott iratokat. A császár a dokumentumokról másolatot készített (úgyse ismerik Rákóczi kezevonását a francia udvarnál), s azokkal küldte tovább Longuevalt: kíváncsi volt hogyan reagál XIV. Lajos a spanyol örökösödési háború küszöbén egy Habsburg-ellenes összeesküvés hírére.

Longueval november 8-án indult el, s december elsején érkezett Párizsba. A hadügyi államtitkár december 11-én fogadta, XIV. Lajos színe elé nem jutott. Barbasioux december 18-i kellettel válassza Rákóczi levelére: meghallgatta Longueval beszámolóját, azt

felterjesztette, de bizonyos okok miatt, melyeket szóban üzen, Rákóczi elhatározásai még nem valószínűsíthetőek.

Lényegében tehát a francia udvar elzárkózott az összeesküvők támogatásától. Pedig Longuevalnak, az árulónak is az volt az érdeke, hogy pozitív választ hozzon: az összeesküvés minél veszélyesebbnek tűnjön! De XIV. Lajos, az abszolút uralkodó ekkor még az összeesküvőkben csak rebelleket, lázadó alattvalókat látott. Magartatása 1701. július 28-án, augusztus 4-én, szeptember elsején, sőt még 1702. március 16-án is elutasító: nem hajlandó támogatni a magyarországi diverziót.

Longueval 1701. január 9-én érkezett Bécsbe, bemutatta az udvarnál Barbasioux levelét, melyet aztán felbontás után újra visszazagasztva vitt Rákóczihoz, akivel a sárosi kastélyban február elsején vagy másodikkán találkozott. Szóban arról tájékoztatta Rákóczit, hogy a francia udvar Rákóczival, mint magánszemélynek nem tárgyalhat, Rákóczi küldjön a magyarországi rendek által aláírt felhatalmazást; a felkelés megindulása esetén 2 millió livre segélyt érkezik egy összegben, majd pedig havonta 200 ezer tallér.

E két állítás Barbasioux levelével merőben ellentétes és össze-

egyeztethetetlen XIV. Lajos későbbi mereven elzárkózó magartásával is. A felhatalmazás meséjét Bécsben találták ki: az udvar magától Rákóczitól akarta megtudni, hogy kik az összeesküvők; hisz most már elérkezettnek látták az időt, hogy leszármoljanak a mozgalommal. A hatalmas összegű pénzsegély említésével nyilván bizalmat akart kelteni Longueval. Bercsényi ellenezte a felhatalmazás elküldését, s mivel annak aláírása amúgyis hosszabb időt vett volna igénybe, Rákóczi csak egy XIV. Lajoshoz intézett köszönő levéllel (Munkács, 1701. február 11.) küldte vissza Longuevalt. Szóban pedig megígérte, hogy a felhatalmazást Metzbe vagy Luxemburgba utána küldi. Később Longueval azt vallotta, hogy Rákóczi és Bercsényi arra kérte, igyekezzen elérni, hogy a francia udvar őt, mint francia alattvalót küldje Lengyelországba, ezt az országot értesíteni, hogy Magyarországnak segítsenek.

A bécsi udvar most már sürgősen látta, hogy Longueval újra Franciaországba menjen, de azért ügyeltek a látszatra is: Linzben letartóztatták.

Rákóczi 1701. április 18-án vesztí el szabadságát, Bécsűjhegyre kísérik, s megkezdődik a felségárusítási per. (Folytatjuk)

Sipos Ferenc

Harmincöt gól a rajtnál

NÁDUDVAR—JÓZSA 3—0

Nem változott a megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokság élcsoportjának állása az első tavaszi forduló után — annak ellenére, hogy az első három helyezett közül csak a nádudvariak szereztek meg a két bajnoki pontot. A rangadón biztos győzelmet arattak a Józsa ellen.

Nádudvar—Józsa 3—0 (1—0). Nádudvar: 200 néző, vezette Varga. Nádudvar: Bartha — Varsányi, Varga S., Szukupi A., Kiss, Tóth J., Tóth L., Szukupi T., Kerti, Varga L., Harsányi (Szilágyi). — Józsa: Halicsku — Tolvai, Burai, Tripó, Elek, Ori, Soltész, Arany, Csuka, Batta, Nagy. Változatos, kemény játék, a hazai csapat végig fölényben játszott. Kiállítva: Burai (Józsa). Góllövők: Kerti 2 és Szilágyi. Kiténtek: Kerti és Harsányi, illetve Batta. — Ifjúsági: Józsa—Nádudvar 4—2 (1—1).

S. Kolozsvári, Csiki, illetve Arany. — Ifjúsági: a mérkőzés a biharnagybajonokai késése miatt elmaradt.

Egyek—Berekbőszörmény 3—0 (2—0). Egyek: 200 néző, vezette Nagy S. A hazaiak mindhárom gólját Tóth szerezte. Kiténtek: Tóth (a mezőny legjobbja), Murvai, Nagy, illetve Kiss és Bakk. — Ifjúsági: Egyek—Berekbőszörmény 3—0 (1—0).

Nagyrabé—Hajdúsámson 4—1 (2—1).

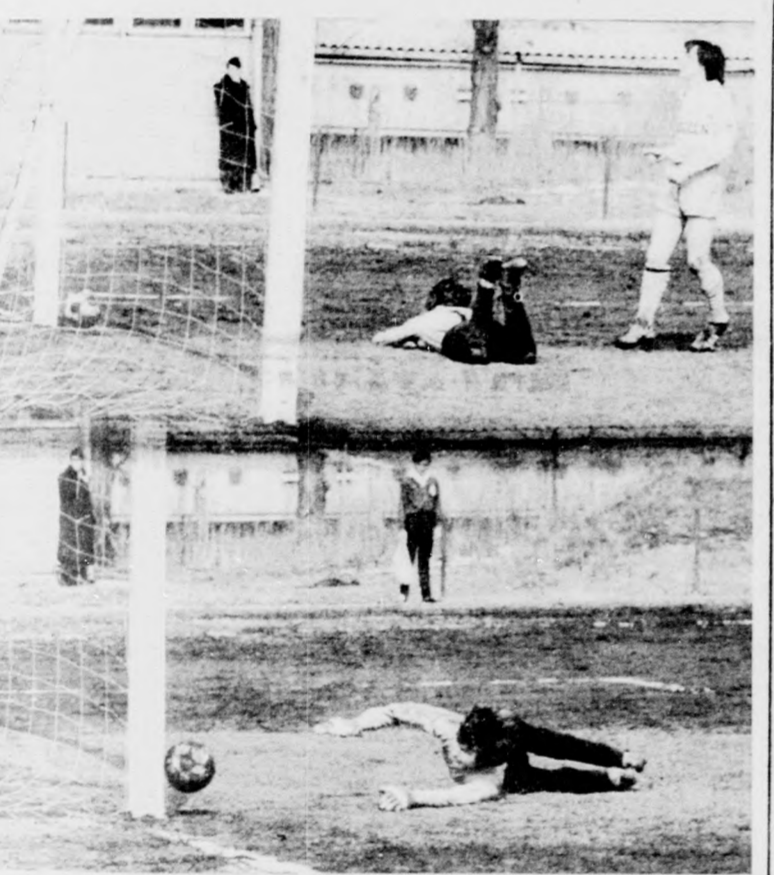
Komádi—Saránd 3—2 (2—0). Kiállítva: Plavec Z. (Komádi).

A MEGYEI II. OSZTÁLYÚ LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Nádudvar	16	12	0	4	51—19	24
2. Saránd	16	10	2	4	34—17	22
3. Bódónhát	16	8	5	3	29—22	21
4. D. Sportisk.	16	9	2	5	47—20	20
5. D. Spartac.	16	9	1	6	33—23	19
6. Józsa	16	9	0	7	39—21	18
7. Komádi**	16	9	2	5	34—21	18
8. Hosszúhát	16	7	3	6	35—41	17
9. Monostorpályi*	16	8	1	7	30—41	16
10. Hosszúhát	16	6	2	8	27—35	14
11. Nagyrabé	16	4	5	7	27—25	13
12. Biharnagybajom*	16	5	4	7	24—34	13
13. H.-sámson	16	4	5	7	21—32	13
14. Egyek	16	5	2	9	26—35	12
15. Földes	16	3	2	11	30—43	8
16. Berekbőszörmény***	16	2	0	14	13—65	0

Megjegyzés: A * -gal jelzett csapatok egy, a ** -gal jelöltök két, a *** -gal jelöltök négy pont levonva.

A D. Sportiskola első és második gólja (Fotó: Szlovák)

Debreceni edzők Iránban

Az iráni labdarúgó szövetség a közelmúltban megkezdte a tárgyalásokat a magyar labdarúgó szövetséggel, miszerint az iráni labdarúgás fejlesztése érdekében magyar edzőket kíván szerződtetni.

A tárgyalások elkezdődtek és megállapodás jött létre, hogy március 17-től három magyar edző kezd el tevékenykedni Iránban, köztük két debreceni, Kertész Tamás a Teheránban székülő szövetségben dolgozik majd, az ifjúsági válogatott mellett. Gombos István és a budapesti Szűcs György egyesületeknél fejt majd ki edzői tevékenységét.

Mindhárom edző egyéves szerződést kötött.

Sport hírek

Hatvanöt edzőjelölt tett sikeres elméleti vizsgát a megyei testnevelési és sportelhelyi segédedzői tanfolyamon. A haligatok tavaszal és nyáron gyakorlati tábortan folytatják tanulmányaikat.

Labdarúgó NB-s tartalék bajnokmérkőzések: Hajdú Vasas—Záhony 3—1 (3—1), DMTE—Rakamaz 5—2 (5—1), Szabó Lajos SE—Szolnoki MAV 5—1 (1—1), Lehel SC (Jászberény)—Marfűt 3—2 (1—1).

Magyarország—Románia 19:19 (10:10). A romániai Nagybanján folyó nemzetközi férfi kézilabda-torna újabb fordulójában a magyar válogatott vezetett helyzetből szerezte meg az egyik pontot — négy forduló után egy győzelemmel és három döntetlennel a második helyen áll. Az együttesben ismét helyet kapott dr. Süvöltös Mihály (D. Dozsa). További eredmények: Románia B—NDK 13:12, Románia A—Jugoszlávia 17:14, Jugoszlávia—NDK 23:21, Románia B—Bulgária 19:13.

Péntektől háromnapos verseny keretében Berettyóújfaluban rendezik meg Hajdú-Bihar 1976. évi megyei fedett pályás teniszbajnokságának küzdelmet férfi és női egyes, valamint férfi páros versenyszámokban.

Tekeeredmények. NB II.: DMTE—Nyíregyházi TITASZ 4:4 (25:12—24:8). Ld.: Rigó 492, Sarkadi 434. — NB III.: DVSC—D. Honvéd Booskai 6:2, Hajdúnánás—DEAC 7:1, Orsi SE—Berettyóújfalú 7:1, Nyíregyházi Spartacus Petőfi—D. Volán 6:2, Nyíregyházi Taurus—D. Volán 5:3.

A labdarúgó Felszabadulási Kupáért jövő szerdán, március 24-én újabb fordulót játszanak. A hajdú-bihari együttesek mérkőzései: Záhony—Hajdú Vasas, Nyíregyházi Spartacus Petőfi—DMTE, Balmazújvárosi Lenin TSE—DVSC.

Budapesten rendezték az úszók országos gyermekbajnokságát. A 13—14 évesek korosztályában Varga Péter (D. Sportiskola) 100 m mellúszásban 1:18,3-as idővel harmadik lett.

Munkában az asztaliteniszesezők

Munkahelyi spartakiád megyei döntő sakkban és asztaliteniszben

A munkahelyi spartakiád megyei döntőit vasárnap rendezték meg Debrecenben, két sportágban, sakkban és asztaliteniszben. Az üzemi, majd a városi bajnokságok után került sor a megyei döntő küzdelmeire, melyekben az alábbi eredmények születtek.

Asztalitenisz.

Nők.

Egyéniben: 1. Pinczés Margit (Hajdúszoboszlói Bútoripari Vállalat), 2. Kiss Erzsébet (Nagy-Sándor-telepi Ált. Isk.), 3. Németh Magdolna (Hajdúszoboszlói Bútoripari). — Párosban: 1. Kiss Erzsébet, Bagi Lászlóné (Nagy-Sándor-telepi Ált. Isk.), 2. Pinczés Margit, Németh Magdolna, 3. Harsányi Anna, Mészáros Júlia (Hajdúnánás).

Férfiak.

Egyéniben: 1. Szabó Gábor (MÁV, Debrecen), 2. Lajos Zoltán (MGM), 3. Vass

Tibor (Szakszervezeti TI). — Párosban: 1. Szabó Gábor, Szabó László (MÁV), 2. Lajos Zoltán (MGM), Márton András (Vendéglátó), 3. Ruzsák István, Péteri József (Hajdúszoboszló).

Vegyespárosban: 1. Lajos Zoltán (MGM), Kiss Erzsébet (Nagy-Sándor-telepi Ált. Isk.), 2. Kovács Imre, Papp Margit (Hajdúszoboszlói Faipari), 3. Vass Tibor (SZTI), Bagi Lászlóné.

Sakk.

Nők: 1. Patóczy Andrásné (Hajdúnánás, Egyesült Izzó) 2, 2. Ferenczi Károlyné (Debreceni Bőrgyár) 1, 3. Sági Irén (Hajdúszoboszlói Búzakalás Tsz) 0 ponttal.

Férfiak: 1. Rákosi Jenő (MÁV, Debrecen) 3, 2. Tóth Dániel (MÁV-igazgatóság) 2, 5. Fejős József (Hajdúszoboszló) 2, 4. Sugár László (Hajdúszoboszló) 2, 5. Hajdú Miklós (Hajdúnánás) 0,5 ponttal.

és a férfi sakkozók

MOZI

AZ 5. HATALOM (olasz) APOLLO du. 1/4, 1/6, 8, METEOR 3, 1/6, 1/8. ROBINSON LÁNY (cseh) APOLLO de. 1/10, HIRADO du. 1/4, 1/6, A SZÓRAKOZOTT (francia) VIG 1/4, 6, 1/9, APOLLO de. 1/12, 1/2. MACKENNA ARANYA (USA) VIG de. 1/10, 1/12, 1/2. A KÖSZIVŐ EMBER FIAI I-II (magyar) HIRADO de. 1/10. SÁTANI ÖTLET (francia) HIRADO de. 1/2. AZ UTOLSÓ AGGLEGÉNY (bolgár) HIRADO du. 1/8. A FARKASSZÉRT RETTYÉLE (román) VIG MESE 1/4, 6. MAKSZIMKA (szovjet) METEOR MESE 3, 1/6. AGONIA ÉS EXTÁZIS (USA) FILMMUZEUM 1/6, 8.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Szeget szeggel, Lendvay-bérlét 1—2.

TV

BUDAPEST (1. műsor)

8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tv-torna (ism.) 8.05—10.20 Iskola-tévé, 10.20 Műsorismertetés, 10.21 Delta, Tudományos híradó (ism.) 10.45 Dulcinea, Spanyol tévéfilm (ism.), 12.20 Játék a betűkkel (ism.), 12.45 Songok, szónokok, dalok... Zenes film, 13.05—13.30 Iskolatévé, 16.18 Műsorismertetés, 16.20 Hírek, 16.25 A Közönségszolgálat tájékoztatója, 16.30 Ferencváros—SW Innsbruck, Közép-Európa labdarúgó-mérkőzés, 18.05 Hogyan „edződött az acél”? Vitaműsor II. rész, 18.35 A háztáji, 19.05 Reklám, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Idősebbek is elkezdhetik... (Tv-torna), 20.05 Demis Roussos a párizsi Olympia színpadán, 20.55 Az orchideák bolygója, Tv-játék, 21.50 Csailádi kőr, Szülőik, nevelők magazinja, 22.40 Tv-híradó 3.

2. MŰSOR

20.00 Műsorismertetés, 20.01 Az Annapurna déli lejtője, 20.55 Tv-híradó 2, 21.15 Reklám, 21.20—23.10 Ok kettén, Japán film.

POZSONY

8.30 Híradó, 9.00 Iskolásoknak, 10.50 Andrea (Tv-játék), 15.30 Hírek, 15.40 Iskolásoknak, 16.05 Publicisztika, 16.50 Könyvjutások, 16.55 Műszaki magazin, 17.20 Ifjú szemmel, 18.10 Ékszer (Tv-játék fiatalokról), 19.00 Híradó és publicisztika, 20.00 Vetélkedő, 20.50 Publicisztika, 21.00 Híradó, 21.20 Ide érkeznek a hatyúk (Kírgiz film), 22.35 Sajtószemle.

BUKAREST

15.00 Rapid—Universitatea Craiova labdarúgó-mérkőzés, 16.55 Mamarosi folklorműsor, 17.05 Képzőművészeti adás, 17.55 Tévéforum, 18.00 A legkisebbeknek, 18.30 Tv-híradó, 19.00 Gazdasági tévéújság, 19.30 Archivfilm.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Műsorismertetés — Hírek — Lapszemle, 17.05 Gyulai G. J.: A sánta csikó, 17.10 Veress József filmkritikája, 17.15 Zeller: A madarász, 17.30 Húszon innen — húszon túl, 17.45 A Fonográf együttes nagylemezeiről, 18.00 Észak-Eszaki krónika, 18.15 Schumann: Gordonkaverseny, 18.27—18.30 Hírósszefoglaló — Műsorlevezetés.

Közlemények

1976. MÁRCIUS 18-ÁN 6 óratól 16 óráig Pallag-pósmétes, Monostordülő és a Betonanyán szünetel az áramszolgáltatás.

1976. MÁRCIUS 19-ÉN 9 óratól 13 óráig Mikszáth u. páros oldalán a 2. számtól 16. számig szünetel az áramszolgáltatás.

1976. MÁRCIUS 27-ÉN ÉS 28-AN, 6 óratól 17 óráig a Bartók B. úton a Góher u-tól kifelé végig, Szotryi utcán a 88. számtól a Bartók B. útig, Köntösgáton, Kálmán utcán a 23. számtól végig, Béla utcán, valamint a Nagybotos utcán a 28. számtól a Bartók Béla útig szünetel az áramszolgáltatás.

1976. MÁRCIUS 29-ÉN ÉS 30-AN, 6 óratól 17 óráig a Nagy-Sándor József dombon és környékén, Köntösgáti iskolánál, Torockó, Görény, Partizán, Dévény, Határ, Kunhalom, Megyer, Ermellék, Lant, Harsóna, Kőcsag, Barcaság, Pósa, Bokréta, Hargit, Világos, Császár Péter, Teglevető, Tegz, Kadarc, Lóskuti utcákon végig, Csallagány u. Perec útól, Határ, Szentimihályi, Hódi Béla és Vulkán utcák, Kisgyései úton a Lóskuti utcától a Műanyaggyárig szünetel az áramszolgáltatás.

1976. MÁRCIUS 31-ÉN 6 óratól 17 óráig a Határ u., Csallagány u. és a Perec dűlőben, a Kisgyései úton a Lóskuti u-tól a Műanyaggyárig, Szentimihályi, Hódi B. és Vulkán utcák, Lóskuti, Tegz, Császár Péter és Pósa, valamint a Barcaság utcán szünetel az áramszolgáltatás.

ISKOLAI SPORT - TORNA

Csapatban a Tóth Árpád, egyéniben Puskás

A fiú középfokú iskolások területi tornász egyéni és csapatbajnokságát Debrecenben, a Booskai István Általános Iskola tornatermében bonyolították le. Szabolcs-Szatmár, Heves, Borsod, Nógrád és Hajdú-Bihar 51 tornászja vetélkedett az A- és B-kategóriában az országos döntőbe jutásért. Az országos döntőt április 6., 7. és 8-án rendezik meg Dunajvárosban.

A küzdelmek során csapatban, az A-kategóriában a Tóth Árpád, a B-kategóriában a Gépipari Szakközépiskola, egyéniben az A-kategóriában Puskás Jenő, Juhász Béla, Sebestyén Imre és Veress Tamás, a B-kategóriában Kovács Tibor és Tóth Csaba jutottak a debreceniek közül az országos döntőbe.

A területi döntő eredményei. A-kategória. Csapatban: 1. Tóth Árpád Gimnázium (Puskás, Juhász, Kovács, Vigh, Gombos) 202,3 ponttal — Egyéniben: 1. Puskás (Tóth Árpád) 105,55, 2. Juhász (Tóth Árpád) 105,15, 3. Sebestyén (Landler) 104,2 ponttal.

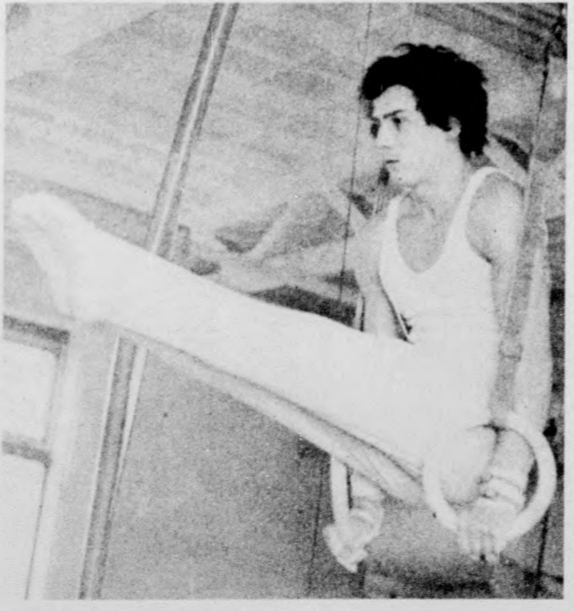
B-kategória. Csapatban: 1. Gépipari Szakközépiskola (Tóth G., Kónya, Kiss, Kereskényi, Bucsei) 251,1. 2. Kivárdai gimnázium 249,2. 3. Miskolci gimnázium 242,8 ponttal. Egyéniben: 1. Tóth Gy. (Miskolc) 106,3. 2. Kovács (Debrecen) 104,2. 3. Tóth Cs. (Csokonai) 104,15.

A kisdobos fiú tornászok megyei bajnokságát is az elmúlt hét végén rendezték meg Debrecenben, ötven résztvevővel. A legkisebbek kezdő és haladó csoportokban mérték össze tudásukat. A résztvevő ötven fiatal kis tornász közül a legjobbak a haladóknál győztes csapat és az egyéni első három helyezett jogosult szerepelni az országos döntőn, melyet április 3-án és 4-én rendeznek Szekszárdon.

Eredmények. Haladók. Csapatban: 1. Booskai 83,4. 2. Hajdú-bőszörményi 4. sz. iskola 76,1. 3. Szoboszlai uti

iskola 72,7. 4. Hajdúdorog 60,9 ponttal. — Egyéniben: 1. Bányi 54,5. 2. Pallai 53,7. 3. Sebestyén 53,1 (mindhárom Booskai). Kezdők. Csapatban: 1. Booskai (Tóth, Rendes, Turi, Serbák, Takács, Sebestyén) 80,8. 2. Szoboszlai uti iskola 79. 3. Hajdúbőszörményi 4. sz. iskola 73,4. 4. Petőfi 72,9. 5. Hajdúdorog 68,8 ponttal.

Puskás Jenő (Tóth Árpád) ülőtartása a gyűrűn

TOLLAT VESZEK

Riportok, filmek, szociográfiák örökölték meg a naponta változó falu arcát, követik nyomon a fejlődés lépcsőfokait: az új létesítményeket, a bővülő kövesutakat, járdákat, víztornyokat, lakóházakat, a szépülő faluképet.

(Nem is oly távoli) gyermekkoromban még a magyar falu jellegzetes alakjai voltak a házalok: a drótos, az edényes, a tollas, a köszörős, a rongyos. Harsány kiáltásokkal adták mindenki tudtára érkezésüket; egész gyereksereg kísérte útjukat a falun keresztül. A szolgáltatások fejlődésével aztán ezek a nélkülözhetetlen kisiparosok lassanként elvésztek a lételemük: az egyéni piacot, s kiszorultak a faluból.

Ézért is kaptam föl meglepetten a fejem, amikor nemrégiben szülőfalumban járva ismét fülöndült a rég hallott kiáltás:

— Tollat veszek!
Meglepetésem csak akkor lett nagyobb, amikor hosszas szemlélődés után végre felfedeztem a hang forrását: a főútnál lassan guruló, vadonatúj rendszámú Zsigulit.

(t. g.)

Jó ütemben halad a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár debreceni telefon-sávjára építése. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat a Bartók Béla úti építkezés első ütemében a tanműhelyt, a szociális épületet és az irodákat készíti el. Képünkön a vállalat kiváló brigádja, a Szoboszlai János vezette szerelő kollektíva a szociális épület szerkezeti elemeinek összerakásán munkálkodik (Fotó: Kösze György)

Hitelpolitika a takarékszövetkezeteknél

A Hajdú-Bihar megyében működő takarékszövetkezetek hitelezési tevékenysége 1975-ben — a lehetőségekhez mérten — kedvezően alakult. A megye takarékszövetkezetei a múlt évben 147 millió forint átlagos kölcsönállomány mellett 183 millió forint kölcsönt folyósítottak, 24 ezer 200 esetben. Ebből termelési kölcsön volt 2050, építési kölcsön 3820, áruvásárlási kölcsön 6750, személyi kölcsön pedig 11 ezer 580.

A takarékszövetkezetek az idén rövid és középtávú lejáratú kölcsönkötésük — ezen belül a fogyasztási,

áruvásárlási és személyi hitel keretüket — a további intézkedésig nem növelhetik. A hitelek keretén belül elsősorban a mezőgazdasági termelést ösztönző, ezt segítő igényeket kell kielégíteni, a rendelkezésre felhasznált fokozottabb ellenőrzése mellett. Az átlagosnál magasabb összegű kölcsön nyújtható, például szarvasmarha-tenyésztésre, továbbá a gyümölcsstermelést fokozó új telepítésekkel kapcsolatos hitel igények kielégítésére. Kivánatos a zöldségtermelést is ilyen jellegű kölcsönök nyújtásával ösztönözni.

Torokgyulladás, nátha, influenza

Helyzetkép a vitaminellátásról

Tanácsok a téli betegségek megelőzéséről

Az elmúlt héten országsszerte tovább emelkedett az influenzaszerű megbetegedések száma, több ezer új panaszos fordult orvoshoz: kisebb részük az influenzára jellemző magas lázzal és végtagfájdalmakkal, többségük pedig hőemelkedéssel, náthával, torokgyulladással, hörg-huruttal. A Víktória-vírus hazánkban továbbra sem okozott járványt, mégis hasznos meghallgatni a gyakori orvosok, és higiénikusok tanácsait, amelyek nemcsak az influenza, hanem általában a téli betegségek megelőzését segítik.

A gyakori téli megfázással csökken a szervezet ellenálló képessége, elszaporodnak a kórokozók, ennek következménye a nátha, a légső-hurut. Ezek legtöbbször nem járnak lázzal, a köztérben sem okoznak különösen változást, sokan lábón hordják ki a betegséget. Néhány lézsilapító tablettától a legkellemetlenebb tünetek is elmúlhatnak. Az úgynevezett kalapúrá — a túlzott iltalgyasztás — nem segíti a gyógyulást. Fontos megszívlelni, hogy a nátha is fertőző, ezért az ilyen beteg ne érintkezzen a fertőzésnek kevésbé ellenálló csecsemők, kisgyermek és idősebb emberek környezetével.

Az influenza súlyosabb, vírusos fertőzés, amely nagyon sokszor csak hurutos tüneteket okoz, de szövődéssel — például tüdőgyulladással — is járhat. Akik influenzára utaló tüneteket észlelnek magukon — általános rosszullét, levertség, gyengeség, fejfájás, végtagfájdalom, magas láz — haladéktalanul forduljanak orvoshoz, mert csak szakember tudhatja, milyen gyógyszerre van szükség. Az influenza elleni egyéni védekezés alapja a szervezet ellenálló képességének fokozása. Az edzett emberek a fertőzést is könnyebben leküzdik. Az orvosok rámutatnak, hogy hasznos a C-vitamin tabletták szedése is, de nem pótolja a vitamintartalmú ételeket. Fogvászunk tehát minél több nyers gyümölcsöt, citromot, sárgarépát, savanyú uborkát, céklát, nyers savanyú káposztát, valamint gyümölcsleveket,

szörpöket és teát. Felhívják a figyelmet arra is, hogy célszerű hosszú ideig szabadban, friss levegőn tartózkodni. Felöltözés, gyerekre egyaránt vonatkozó jótanács: óvakodjanak a hirtelen lehűléstől, a megfázástól. Aki lázas vagy náthás, kérje az orvos tanácsát, s gyógyszer — különösen antibiotikumokat — csak orvosi javaslatra szedjen, s általánosságban kerülje a túlzott kifáradást, biztosítsa szervezetének a szükséges éjszakai nyugalmat. A „népi medicina” között említésre méltó és lényeges a többszöri szellőztetés, otthon csak úgy, mit a munkahelyeken, bölcsődékben és óvodákban, az iskolai tantermekben.

A téli betegségek és a tavaszi fáradtság elleni védekezés, a megelőzés leghatásosabb, természetes „gyógyszerei” közé tartoznak a déligyümölcsök, amelyekből jelenleg elegendő áll a rendelkezésre, s gondoskodtak a folyamatos ellátásról is. A gyümölcs vitamintartalmával egyenlő értékű természetes citromleveket is kaphatók. Március végéig több narancsot hoznak forgalomba, mint tavaly, csupán az elmúlt napokban 1000 tonnát szállítottak az üzletekbe e kedvelt gyümölcsből.

A Herbária Szövetkezeti Vállalattól kapott felvilágosítás szerint számos gyógytea alkalmas a hűléses betegségek megelőzésére, gyógyítására. Izzasztó, lézsilapító hatásuk miatt leginkább a szaküzletekben és gyógyszertárakban kapható harsfa- illetve bodzavirágteát ajánlják. Közismerten gyógyító erejű a jó ízű, kamillavirágból készített főzet — elsősorban gyulladáskor esetében javasolják —, ezenkívül mintegy húszfajta — izzasztó, köp-tető és egyéb — keverék kapható. Bőséges az ellátás a különösen magas C-vitamin tartalmú csipkebogyóból, s a gyógyszörpökből, amelyekből egy-két pohárnyi fedez egy ember napi vitaminigényét, gyógyteák, szörpök, nemcsak gyógynövény szaküzletekben, hanem valamennyi élelmiszerboltban kaphatók. (MTI)

Gazdálkodási verseny

A Hajdú-Bihar megyei Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Szövetségének versenybizottsága legutóbbi ülésén az 1975. évi termelőszövetkezeti gazdálkodási versenyt értékelte. A tsz-ek — az elmúlt esztendőkhöz hasonlóan — a tsz-szövetséghez küldték be a múlt évi eredményeket összegező versenylapokat, értékeléseket. Ennek alapján vették számba a versenybizottság ülésén az egyes szövetkezeteket és a legjobbakat a megyéből felterjesztették az országos értékelésre.

A LEGMAGASABB

A Nagyvárad téren épül a Semmelweis Orvostudományi Egyetem 24 szintes, 89 méter magas tőmbje. A csupa üveg homlokzatú építmény burkolása befejezéséhez közeledik, a térre néző homlokzat órány színű fényvisszaverő belga üveg és magyar gyártmányú kopolit üveg kombinációjából készült.

Utasejtő épül Hajdúszoboszlón

Tizezrek fordulnak meg — különösen a nyári hónapokban — a hajdúszoboszlói vasúttállomáson. Az utasok kulturáltabb várakozási feltételeinek biztosítására jelentős változások történnek. Az állomás épületében volt eddig az Utasejtő, nem éppen korszerű körülmények és feltételek mellett tudott eddig dolgozni. Az Utasejtő és Hajdúszoboszló város vezetői között megtörtént a megállapodás az új utasejtő építésére. Az állomás közvetlen szomszédságában építik fel a létesítményt, s a tervek szerint 1977-ben már üzemelni is fog.

HÍREK

1976. március 17., szerda

Gertrúd napja

A Nap kél 5.54 — nyugszik 17.53 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szerda estig: időnként kissé felszakadozó felhőzet, elsősorban, főként a Dunántúlon ismétlődő kisebb esővel. Mérsékelt déleleti, keleti szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet 6–11 fok között. (MTI)

A MŰVELŐDÉSI NAPOK rendezvénysorozatának keretében a Hozzanunk mindjárt meg gyermekemnek? című NSZK-filmvetítik a bagaméri művelődési házban március 19-én 19 órakor.

KORSZERŐ MUNKA- ÉS ÜZEM-SZERVEZÉS A MEZŐGAZDASÁGBAN címmel tart előadást dr. Kádár Béla tanszékvezető tanár március 19-én 9 órai kezdettel Bihar-nagybajomban a művelődési házban.

HELYREIGAZÍTÁS. A Napló március 16-i, keddi számának nyolcadik oldalán a két fényképes színházi híri második képének aláírása tévesen jelent meg. A Csokonai Színházban nem Az áruló című művet, hanem Az ötödik pecsét című Sánta-alkotást próbálják.

M. KRISTÓF AGNES festőművész kiállítását március 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők Polgáron a művelődési központ kiállítóterében.

SZOCIALISTA BRIGÁDVEZETŐK tanácskozását rendezik meg Hajdúszoboszlóban a városi tanács dísztermében március 19-én délelőtt. A programban „A munkásképzés és a munkástovábbképzés időszerű kérdései” címmel hangzik el előadás, majd a negyedik öt éves terv eredményeiről és az ötödik öt éves terv elkészítéséről lesz szó.

FIATALOK FÓRUMÁT rendezik meg március 20-án 17 órakor Bagamérban a művelődési központban. A fiatalok a nagyközségi párt-, tanács és gazdasági vezetőivel beszélgethetnek.

A „ZENÉRŐL ZONGORÁNÁL” című előadássorozat következő programjaként Schumann: Karnevál című műve kerül bemutatásra március 18-án 18 órai kezdettel Debrecenben a zenei könyvtárban. Előadó Irmay Kálmán.

Az új „ZENÉRŐL ZONGORÁNÁL” című előadássorozat következő programjaként Schumann: Karnevál című műve kerül bemutatásra március 18-án 18 órai kezdettel Debrecenben a zenei könyvtárban. Előadó Irmay Kálmán.

A táncosok bemutatója

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Húsz évvel ezelőtt, 1956. március 17-én halt meg — 59 éves korában — Irene Joliot-Curie Nobel-díjas francia atomfizikus, a radiokémia és atomfizikai kutatások egyik legkiválóbb tudósa.

A párizsi Sorbonne-on végezte egyetemi tanulmányait. Az első világháború idején először orvos anyja mellett, azután önállóan röntgenasszisztensként tevékenykedett. 1918-ban, az egyetem elvégzése után, a Radium Intézetben lett asszisztens. Itt ismerkedett meg Frédéric Joliot-val, akivel 1926-ban házasságot kötött. 1925-ben doktorált: disszertációjában a polonium alfa-sugárzását vizsgálta. A házasságkötés után kutatásai jelentős részét férjével közösen végezte, bár ő inkább fizikai szempontból tanulmányozta a jelenségeket, míg férje kémiai oldalról. 1937-ben a Sorbonne magfizika- és radioaktivitás tanszékének professzorává nevezték ki.

A háború után az 1946-ban alapított Francia Atomenergia Bizottság biztosa volt; ezt az állását 1951-ig tartotta meg, amikor a férje leváltása után egy évvel kommunista nézetek miatt, őt is felmentették tisztségéből. 1948-ban átvette a Radium Intézet vezetését, s ezt — professzori katedrájával együtt — hatálalig megtartotta. Jelentős közéleti tevékenységet fejtett ki; tagja volt a Béke-világtanácsnak és 1955-ben Lenin-békedíjjal tüntették ki. A kémiai Nobel-díjat 1935-ben kapta, megosztva férjével, az általuk felfedezett „új”, mesterséges radioaktív izotópok kémia területén végzett munkájukért.

A SZOCIALISTA NEVELÉSÉRT című filmet vetítik pedagógusoknak március 17-én 18 órakor Balmazújvárosban a Kossuth filmszínházban.

A REUMATIKUS BETEGSÉGEK okai, gyógyításuk módjai címmel hallgathatnak meg előadást az érdeklődők Berettyóújfaluban a Hajnal Termelőszövetkezet klubtermében március 18-án 18 órakor.

AZ NDK BÉLYEGEIBŐL rendezett kiállítást március 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők Darvason a KISZ-házban.

A KGST MUNKÁJÁT, tevékenységét bemutató kiállítás nyílik március 17-én 16 órai kezdettel Gáborjánban a tanács nagytermében.

A SZOVJET HÁBORÚS FILMEK plakátjaiból rendezett kiállítást Nagykerékben a klubkönyvtárban tekinthetik meg az érdeklődők március 17-től március 30-ig.

MESEDELUTÁNT tartanak Darvason a párházban március 18-án, csütörtökön délután 5 óratól a gyerekeknek.

A MAGYAR NÉP HANGSZEREI címmel bemutatott és hangversenyt tartanak március 18-án 12 óra 30 perces kezdettel Berettyóújfaluban a művelődési központ nagytermében.

Fórum a bejáró dolgozóknak

A Hajdú megye Állami Építőipari Vállalat szakszervezeti bizottsága kiemelt feladatának tekinti a vidékről bejáró dolgozók politikai és kulturális nevelését. Ennek érdekében azokban a községekben, ahonnan száznál több a bejáró dolgozó száma, évi két-három alkalommal kultúrnapokkal egybekötött fórumot rendeznek. Az elmúlt héten Geszteréd községben tartott tájékoztatót a vállalat 1975. évi eredményeiről, valamint az ötödik öt éves terv feladatairól.

Ezután Bujdosó Mihály tanácselnök az ötödik öt éves terv központi célkitűzéseit ismertette, melynek legjelentősebb tennivalója a közseg vízműhálózatának megépítése, két tanai bekötő út, valamint a Nagy-kálló-Geszteréd között levő földút kiépítése. Szintén a kitűzött feladatok között szerepel a meglévő kereskedelmi egységek korszerűsítése, az iskolai napközi és az öregek napközi otthonának bővítése, egészségügyi létesítmények építése.

A tájékoztató után az Építők Hajdú Táncgyűjtésének gyermekcsoportja, valamint a debreceni Löwy Sándor Utőrház Tűcsök zenekara mutatott be műsort.

HAJDÚ-B

A MAGYAR

Törvényes születőbe

Az elmúlt héten sorozatban öt alkalommal foglalkoztunk a plénum elé kerülő témákkal: országgyűlési állandó bizottságai. A honvédelmi, az ipari, szociális és egészségügyi, mezőgazdasági, az építési, közlekedési, illetőleg igazgatási és igazságszolgáltatási, illetve gazdasági, illetve gazdasági és igazságszolgáltatási bizottságok munkájáról. Az elmúlt héten sorozatban öt alkalommal foglalkoztunk a plénum elé kerülő témákkal: országgyűlési állandó bizottságai. A honvédelmi, az ipari, szociális és egészségügyi, mezőgazdasági, az építési, közlekedési, illetőleg igazgatási és igazságszolgáltatási, illetve gazdasági, illetve gazdasági és igazságszolgáltatási bizottságok munkájáról. Az elmúlt héten sorozatban öt alkalommal foglalkoztunk a plénum elé kerülő témákkal: országgyűlési állandó bizottságai. A honvédelmi, az ipari, szociális és egészségügyi, mezőgazdasági, az építési, közlekedési, illetőleg igazgatási és igazságszolgáltatási, illetve gazdasági, illetve gazdasági és igazságszolgáltatási bizottságok munkájáról.